

19.1.2026

Dnro 6/08.00.01/2026

Viite: kuulutus 19.12.2025,

Dnro PSAVI/3460/2025

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi
PL 20
13035 LVV

HOIKANPORTIN AMPUMARADAN YMPÄRISTÖKUVAN OLENNAINEN MUUTTAMINEN JA TOIMINNAN ALOITTAMISLUPA, KAJAANI

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta on hakenut aluehallintovirastolta Kajaanin kaupungissa sijaitsevan Hoikanportin ampumaradan ympäristöluvan nro 113/2016/1 mukaisen toiminnan olennaista muuttamista.

Kuulutus ja asiakirjat ovat nähtävillä 19.12.2025–26.1.2026.

Hoikanportin ampumaradan ympäristöluvan nro 113/2016/1 mukaisen toiminnan olennainen muuttaminen, kuvaus toiminnan muuttamisesta

Kainuun liitto tuo esille asiaan liittyvänä voimassa olevasta Kainuun maakuntakaavoituksesta seuraavaa:

Kainuun maakuntakaavassa 2020 (VN 29.4.2009) on Kainuun Prikaatin varuskunnan alue lähiharjoitusalueineen osoitettu puolustusvoimien alueeksi aluevarausmerkinnällä EP. Maakuntakaavassa EP-alueelle on annettu suunnittelumääräys: "Alueen käyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota turvallisuuteen, meluntorjuntaan, pohjavesien suojeluun sekä luonnon- ja ympäristöarvoihin. Suunniteltaessa rakentamista alueen lähialueelle on otettava huomioon puolustusvoimien harjoitustoiminnasta aiheutuvat melu-, värinä- ja painevaikutukset".

Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 (MV 16.12.2019) on osoitettu Hoikanportin ampumaradan alueelle tai läheisyyteen seuraavat kaavamerkinnät: ampumarata (kohdemerkintä ea, Hoikanportin ampumaratakokonaisuus), ampumaradan ohjeellinen melualue (alueen erityisominaisuutta ilmaiseva merkintä me/a), ampuma- ja harjoitusalueen ohjeellinen melualue (alueen erityisominaisuutta ilmaiseva merkintä me/v, Kassunkurun alue), suojavyöhyke A (alueen erityisominaisuutta ilmaiseva

merkintä sv/A) ja suojavyöhyke B (alueen erityisominaisuutta ilmaiseva merkintä sv/B).

Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 osoitetuille ampumaradoille on annettu suunnittelumääräys: "Ampumaradan suunnittelussa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan ympäristövaikutukset sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia".

Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 on annettu ampumaradan ohjeelliselle melualueelle ja ampuma- ja harjoitusalueen ohjeelliselle melualueelle sekä suojavyöhykkeille A ja B rakentamis- ja suunnittelumääräykset.

Kainuun voimassa olevien maakuntakaavojen kaava-aineistot löytyvät Kainuun liiton verkkosivuilta osoitteesta <https://kainuunliitto.fi/> → Aluesuunnittelu → Voimassa olevat kaavat.

Kainuun voimassa olevien maakuntakaavojen maakuntakaavamerkinnät ovat esitetty epävirallisessa yhdistelmäkaavakartassa, jonka avulla pyritään selkeyttämään kaavojen tulkintaa. Yhdistelmäkaavakartta (12.12.2023) ja yhdistelmäkaavamerkinnät ja -määräykset löytyvät Kainuun liiton verkkosivuilta osoitteesta <https://kainuunliitto.fi/> → Aluesuunnittelu → Voimassa olevat kaavat.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija

Jakelu Lupa- ja valvontavirasto

Tiedoksi Kainuun liitto, kirjaamo

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
040 722 0900
<https://kainuunliitto.fi>
2496992-4

Kainuun hyvinvointialueelle

Lausunto/kommentteja Kainuun hyvinvointialueen yhdyspintarakenne- ja sopimusluonnokseen

Kainuun liitto kiittää mahdollisuudesta antaa pyydettyä kommentteja ja huomioita Kainuun hyvinvointialueen yhdyspintarakenne- ja sopimusluonnoksesta. Kainuun liiton puolesta lausun seuraavasti.

Kainuun liitto on kuntayhtymä, jonka jäseniä ovat kaikki Kainuun kahdeksan kuntaa. On myönteinen asia, että hyvinvointialue esitetyn rakenteen ja sopimuksellisuuden myötä edistää yhteistyötä kuntien kanssa määrätietoisesti.

Kainuun hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (hytetu) yhdyspintarakenne

Esitetty yhdyspintarakenne vaikuttaa perustellulta. On järkevää erottaa erityyppiset keskustelut erilaisiin ja tarkoituksenmukaisiin rakenteisiin, joilla kaikilla on oma kokoontumisrytminsä.

Kainuussa on toiminut vajaan parin vuoden ajan maakuntahallituksen päätöksellä hyvinvointialan kehittämisen maakunnallinen yhteistyöryhmä. Kyseisen yhteistyöryhmän tavoitteena on tukea Kainuun hyvinvointialan ja Kainuun hyvinvointialueen myönteistä kehitystä ja vahvistaa alueen toimijoiden välistä yhteistyötä. Kainuun hyvinvointialueen esittämä yhdyspintarakenne voisi korvata maakunnallisen yhteistyöryhmän toiminnan, mikäli tietyt reunaehdot toteutuvat uudessa yhdyspintarakenteessa.

Kainuun liiton perustama hyvinvointialan kehittämisen maakunnallinen yhteistyöryhmä on monialainen asiantuntijaryhmä ja siinä on mukana edustajat Kainuun liitosta, Kainuun hyvinvointialueelta, Kainuun Pelastuslaitokselta, Oulun ja Jyväskylän yliopistoilta, Cemis-konsortioista, Kajaanin ammattikorkeakoululta ja ammattioppilaitokselta sekä valtion aluehallinnosta. Edustajiensa kautta mukana ovat myös Kainuun Prikaati, Kainuun Yrittäjät, Kainuun liikunta ja Kainuun järjestöasiain neuvottelukunta. Otsikkotasoisesti nämä toimijat on tunnistettu myös hyvinvointialueen esittämässä yhdyspintarakenteessa. On tärkeää, että esimerkiksi yhteistyöfoorumissa on edustettuna yhtistyötahot riittävän laajasti.

Maakunnallinen yhteistyöryhmä on keskittynyt vahvistamaan Kainuun hyvinvointialan vahvuuksia ja toisaalta löytämään kehityksen pullonkaulojen korjaamista edistäviä innovatiivisia ratkaisuja. Tämä on tarkoittanut käytännössä kehittämiskokonaisuuksien ideointia ja yhteistyöprosessien käynnistämistä sekä maakunnallisen edunajamisen tarpeiden tunnistamista. On tärkeää, että yhdyspintarakenteessa vähintään yhteistyöfoorumin tehtävänä on edistää määrätietoisesti hyvinvointialan TKIO-mahdollisuuksia. Kainuulla on mahdollisuus olla sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen kehittämisen edelläkävijä Suomessa. Tähän on oltava selvä vastuutaho, joka on maakunnallisissa rakenteissa tunnistettu. Hyvinvointialueen yhteistyöfoorumi voi jatkossa olla tällainen toimija.

Hyvinvointialueen ja kuntien strateginen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (Hytetu) yhteistyösopimus 2026–2029

Kainuun liitolla ei ole kommentoitavaa hyvinvointialueen ja kuntien väliseen yhteistyösopimukseen.

Mikäli hyvinvointialueen esittämä yhdyspintarakenne etenee toimeenpanoon, Kainuun liitto harkitsee maakunnallisen hyvinvointialan kehittämisen yhteistyöryhmän lakkauttamista päällekkäisenä rakenteena.

Kajaanissa 23.1.2026

Riikka Pirkkalainen
maakuntajohtaja

30.1.2026
Dnro 20/06.00/2026

Viite: lausuntopyyntöne 20.1.2025

WSP Infra
riitta.juutinen@wsp.com
Yrttpellontie 10
90230 OULU

LAUSUNTO TIESUUNNITELMASTA VALTATIENTEN 5 PARANTAMINEN RAKENTAMALLA JALKAKÄYTÄVÄ JA PYÖRÄTIE KONTIOMÄEN KYLÄN ETELÄPUOLELLA, PALTAMO

WSP Infra on pyytänyt Kainuun liitolta työnaikaista lausuntoa valtatie 5 tiesuunnitelmasta, jota yritys laatii Pohjois-Suomen elinvoimakeskukselle. Tiesuunnitelman jkpp-väylä sijoittuu valtatie 5 varteen Leppiläntien ja Kontiomäen liikenneaseman välille.

Kontiomäen jkpp-väylän tavoitteena on parantaa kyläläisten liikenneturvallisuutta kylän ja liikenneaseman välillä. Tiesuunnitelma valmistuu maaliskuussa 2026.

Tiesuunnitelma

Kainuun maakunnan alueella on voimassa kuusi maakuntakaavaa: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava 2025, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 ja Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 (hyväksytty 12.12.2023) on kuulutettu tulemaan voimaan 6.3.2024. Tuulivoimamaakuntakaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu muutoksenhakuviranomaiseen. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon. Maakuntakaava-aineistot ovat saatavilla Kainuun liiton verkkosivuilta.

Valtatie 5 on osoitettu tiesuunnitelman alueella voimassa olevassa Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 merkinnällä Valtakunnallisesti merkittävä maantie/runkoverkko. Maakuntakaavassa on annettu edellä mainitulle maakuntakaavamerkinnälle suunnittelumääräys "Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varautua maantien kehittämiseen valtakunnallisena

runkotienä”. LVM:n asetuksen (933/2018) mukaan valtatie 5 kuuluu tiesuunnitelman alueella maanteiden pääväylien palvelutasoluokkaan II.

Kainuun maakuntakaavoituksessa on annettu maakuntakaava-aluetta koskevia yleismääräyksiä, muun muassa liikenneturvallisuutta ja maa-ainesten ottotoimintaa koskevat yleiset suunnittelumääräykset. Voimassa olevassa Kainuun maakuntakaavassa 2020 on annettu koko maakuntakaava-alueelle liikenneturvallisuutta koskeva yleinen suunnittelumääräys: ”Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja muussa alueiden käyttöä koskevassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenneturvallisuuden edistämiseen sekä sujuvan ja hyvän liikenneympäristön saavuttamiseen”.

Kainuun maakuntahallituksen 25.8.2025 hyväksymän Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman 2037 kehittämistavoitteiden teemoja ovat Kilpailukyky ja elinvoima, Sujuva liikkuminen kaikissa olosuhteissa ja Kestävä liikennejärjestelmä. Liikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteet esitetään kahtena ryhmänä: ylimaakunnalliset kärkihankkeet ja maakunnan sisäisen liikennejärjestelmän kehittäminen. Ylimaakunnalliset kärkihankkeet palvelevat Kainuun saavutettavuutta ja ne ovat tärkeitä mm. elinkeinoelämän kilpailukyvyn ja laajemmin Kainuulle elintärkeiden yhteyksien toimintavarmuuden kannalta. Maakunnan sisäisillä toimenpiteillä parannetaan mm. arjen liikkumisen sujuvuutta ja turvallisuutta sekä liikennejärjestelmän kestävyyttä koko Kainuun alueella.

Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa valtatie 5 parantaminen ja kehittäminen on todettu saavutettavuuden ja sitä kautta koko maakunnan elinvoimaisuuden turvaamisen ja kehittämisen kannalta yhdeksi keskeiseksi ylimaakunnalliseksi kärkihankkeeksi.

Valtatien 5 Kajaani-Kuusamo kehittämisselvityksessä (POP ELY, Raportteja 6/2023) Kontiomäen jkpp-väylä on vaiheistettu toteutettavaksi ennen vuotta 2030.

Tiesuunnitelmassa esitetyillä toimenpiteillä edistetään Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita, parannetaan jalankulun ja pyöräilyn toimintamahdollisuuksia ja turvallisuutta sekä edistetään kestävää liikkumista.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa tiesuunnitelmaan.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija

Jakelu WSP Infra, Oulu

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus, kirjaamo

Tiedoksi Kainuun liitto, kirjaamo

Kainuun liitto

Kauppakatu 1

87100 Kajaani

040 722 0900

<https://kainuunliitto.fi>

2496992-4

Viite: lausuntopyyntönnne 20.1.2026,
LVV-U/22788/2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi
PL 20
13035 LVV

LAUSUNTO YVA-MENETTELYN SOVELTAMISTARPEESTA TIHISENNIEMI-VUOLIJOKI 2X110 KV VOIMAJOHDON RAKENTAMINEN, KAJAANI

Lupa- ja valvontavirastossa on vireillä päätöksenteko siitä, onko Tihisenniemi-Vuolijoki 2x110 kV voimajohdon rakentamishankkeessa tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Kainuun liiton lausuntoa YVA-menettelyn tarpeen arvioimiseksi ko. rakentamishankkeesta. Ennen päätöksen tekemistä Lupa- ja valvontavirasto on varannut tilaisuuden esittää näkemyksen päätöksenteossa huomioitavista seikoista, hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista sekä arviointimenettelyn tarpeesta.

Fingrid Oyj suunnittelee uuden noin 31 kilometrin pituisen 2x110 kV voimajohdon rakentamista Kajaanissa sijaitsevien Tihisenniemen ja Vuolijoen sähköasemien välille. Uudella voimajohtoyhteydellä korvataan ikääntynyttä kantaverkon omaisuutta. Lisäksi uudella kaksoisvirtapiiriyhteydellä vahvistetaan kantaverkon siirtokapasiteettia ja mahdollistetaan alueellinen sähkönkulutuksen kasvu Kajaanissa sekä ylläpidetään kantaverkon käyttövarmuutta.

Uusi voimajohto on suunniteltu rakennettavaksi suurelta osin nykyisen voimajohdon paikalle ja pieneltä osin sen rinnalle. Voimajohtoalue levenee reittiosuudesta riippuen 6–21 metriä ja rakennusrajoitusalueet päivitetään johtoalueen ulkoreunaan.

Lausuntopyynnön liitteenä on Fingrid Oyj:n laatima ympäristöselvitys liitteineen. Ympäristöselvitykseen sisältyy taulukko suunnittelussa ja rakentamisvaiheessa huomioitavista kohteista ja suositukset. Näistä kohteista tehdään ympäristökohdeohjeet, jotka ohjaavat erityisen arvokkaiksi

tunnistettujen kohteiden huomioimista voimajohdon yleissuunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa.

Ympäristöselvityksen valmistumisen jälkeen hanke etenee yleissuunnitteluun, jonka aikana suoritetaan myös yleissuunnittelun edellyttämiä maastotutkimuksia. Alustavan aikataulun mukaan hankkeen rakentamisen arvioidaan valmistuvan vuoden 2029 aikana.

YVA-menettelyn soveltamistarve Tihisenniemi-Vuolijoki voimajohtohankkeessa

Voimajohtohanketta varten laaditussa ympäristöselvityksessä on huomioitu Kainuun voimassa oleva maakuntakaavoitus. Tihisenniemi-Vuolijoki nykyiset Fingrid Oyj:n 110 kV:n voimajohdot on osoitettu voimassa olevassa Kainuun maakuntakaavassa 2020 kaavamerkinnällä pääsähköjohto 110 kV/2.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 on annettu maakuntakaava-alueelle energian siirtoa koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä:

”Energiatuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiatuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa.

Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankkeen sekä eri energiantuotanto- tai -siirtohankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.”

Hankealueen ympäristön nykytilaa on kuvattu ympäristöselvityksessä selkeästi ja havainnollisesti sekä arvioitu ympäristövaikutukset. Hankkeen ympäristöön kohdistuvat vaikutukset tulevat huomioon otettavaksi myös voimajohdon yleissuunnittelun yhteydessä, rakentamisessa ja kunnossapidossa.

Kainuun liiton näkemyksen mukaan Tihisenniemi-Vuolijoki voimajohdon rakentamishankkeella ei ole YVA-lain hankeluettelon hankkeisiin verrattavissa olevia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Kainuun liitto toteaa, että YVA-menettelyn soveltamiseen kyseessä olevassa Tihisenniemi-Vuolijoki voimajohtohankkeessa ei näin ollen olisi tarvetta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus, suunnittelujohtaja

Martti Juntunen, maankäyttöasiantuntija

Jakelu Lupa- ja valvontavirasto, kirjaamo

Tiedoksi Kainuun liitto, kirjaamo

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
040 722 0900
<https://kainuunliitto.fi>
2496992-4